

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство просвете,
науке и технолошког
развоја

Овај пројекат
финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

Пилотирање државне матуре

САСТАНАК СА ДИРЕКТОРИМА СРЕДЊИХ ШКОЛА

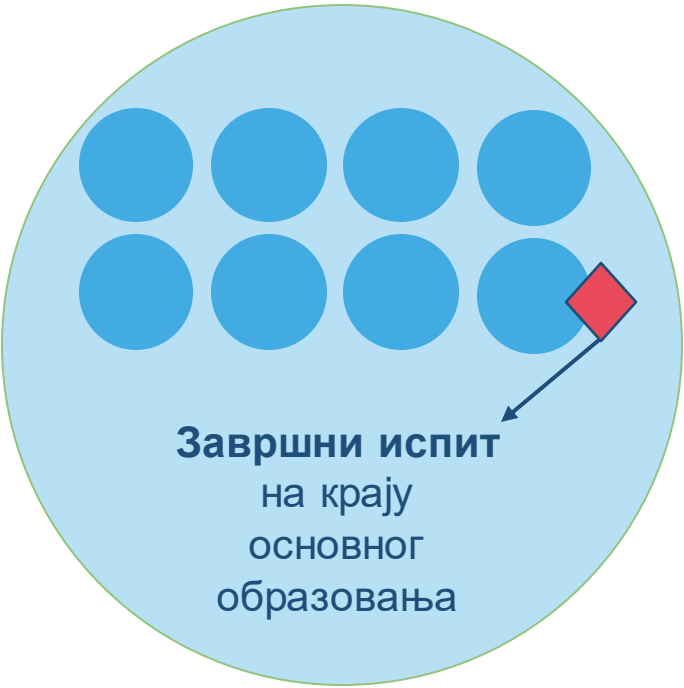
14-15. децембар 2021. године

Грегор Мохорчич, вођа тима пројекта
Ника Шламбергер, кључни експерт за завршне испите
Љиљана Левков, кључни експерт за унапређивање капацитета
Александра Росић, експерт за испите
Тамара Икономов, експерт за комуникацију
Маја Вујовић, експерт за комуникацију

Ова презентација је направљена уз финансијску помоћ Европске уније. За њену садржину су искључиво одговорни Министарство просвете, науке и технолошког развоја и DAI Human Dynamics и та садржина не изражава нужно званичне ставове Европске уније.

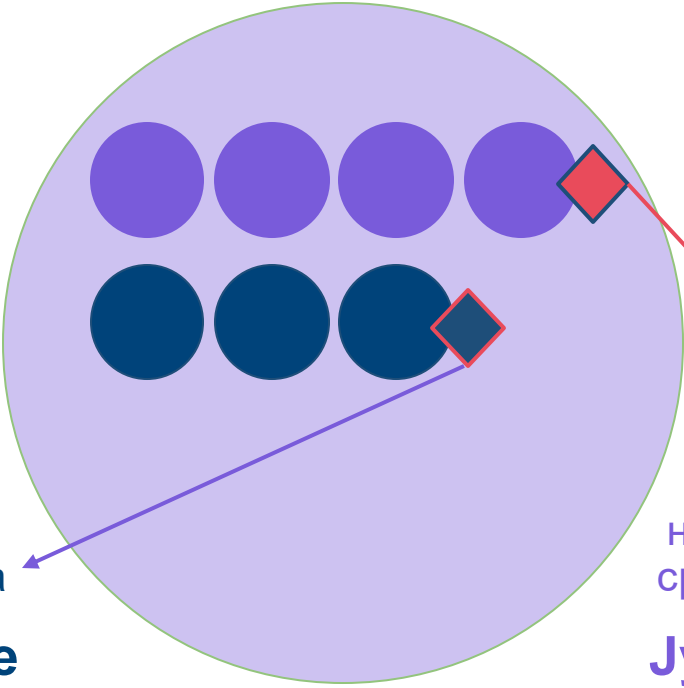
Државна матура

Један од два национална испита

Први национални
завршни испит
на крају 3-годишњег
средњег образовања

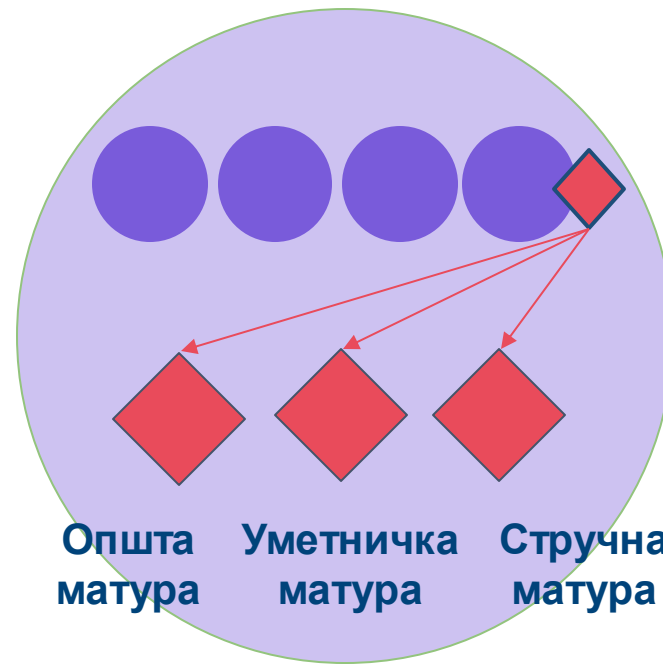
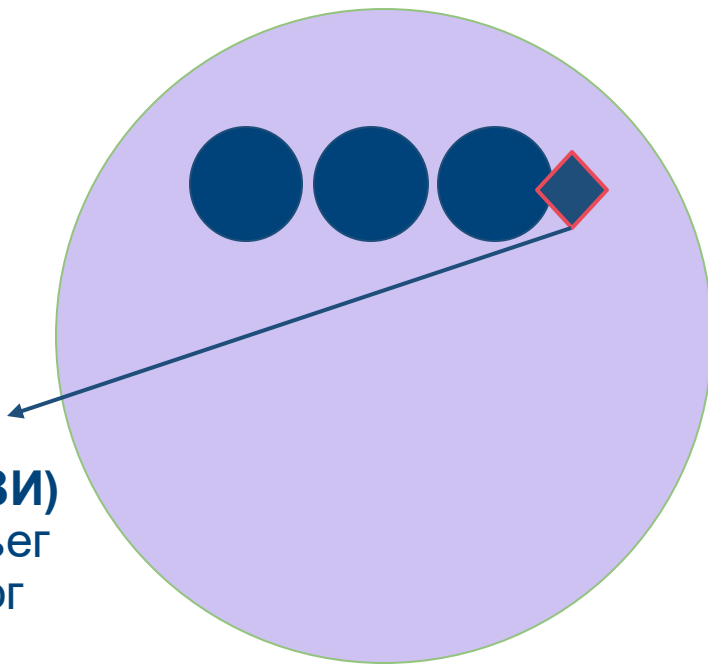
Јун 2023. године

Државна матура

Два испита на крају средњег образовања и васпитања

Први национални завршни испит (ЗИ) на крају 3-годишњег средњег стручног образовања

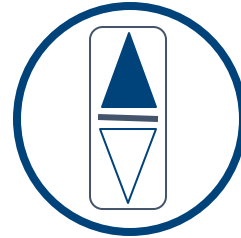
Матура (МАТ) после 4-годишњих програма општег средњег, средњег уметничког и средњег стручног образовања

Функције државне матуре

СЕРТИФИКАЦИЈА

Испит којим се
завршава средње
образовање

СЕЛЕКЦИЈА

Испит који ће
заменили пријемне
испите код већине
ВИСОКОШКОЛСКИХ
ИНСТИТУЦИЈА

ЕВАЛУАЦИЈА

Инструмент за
унапређивање
квалитета
образовања
на основу екстерне
процене квалитета
рада школа кроз
резултате ученика

Шта матуру чини државним испитом?

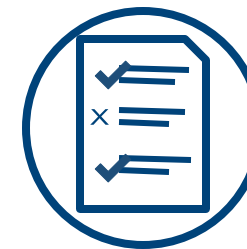
ИСТИ ТЕСТ

Сви кандидати
полажу исти тест
за сваки од испита

ИСТИ УСЛОВИ

Сви кандидати
испит полажу
истог дана, у исто
време и под истим
условима

ЕКСТЕРНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Према упутству које
израђују РГ;
прегледач не
прегледа тестове
кандидата из
своје школе

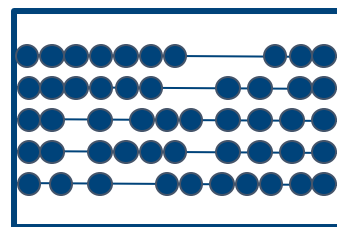
Државна матура

Општа матура	Уметничка матура	Стручна матура
Обавезни део (испити из три предмета)		
<ol style="list-style-type: none"> Српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност Математика Општеобразовни предмет са Листе 	<ol style="list-style-type: none"> Српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност Математика (општеобразовни предмет са Листе за ученике који математику уче мање од две године) Уметнички испит 	<ol style="list-style-type: none"> Српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност Математика (општеобразовни предмет са Листе за ученике који математику уче мање од две године) Стручни испит (тест за проверу стручно-теоријских знања + матурски практични рад)
<p>У изборном делу, предмети се могу бирати само са Листе и једино ограничење је у томе да се не могу бирати предмети који су већ одабрани у обавезном делу.</p> <p>Број изборних предмета које сваки кандидат може одабрати је неограничен.</p> <p>Кад кандидат изабере додатне испите са Листе у изборном делу државне матуре, тај део матуре постаје обавезан.</p>		

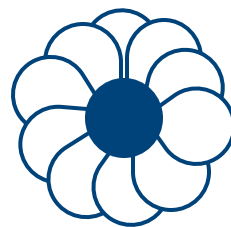
Листа општеобразовних наставних предмета

**СРПСКИ /
МАТЕРЊИ*
ЈЕЗИК И
КЊИЖЕВНОСТ**

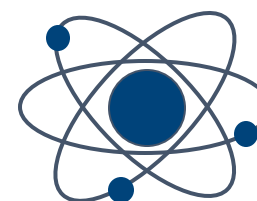
МАТЕМАТИКА

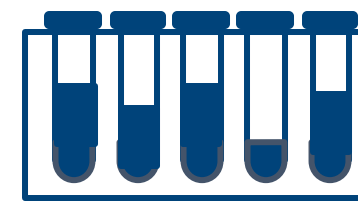
БИОЛОГИЈА

ФИЗИКА

ХЕМИЈА

* Албански
Босански
Бугарски
Мађарски
Румунски
Русински
Словачки
Хрватски

ГЕОГРАФИЈА

ИСТОРИЈА

**СТРАНИ
ЈЕЗИК**

Енглески,
Италијански,
Немачки, Руски,
Француски, Шпански

**СРПСКИ КАО
НЕМАТЕРЊИ
ЈЕЗИК**

само за
националне мањине

Шта се тестира

- Тестовима из општеобразовних предмета се проверава **оствареност стандарда постигнућа** на крају средњег образовања (стандарди постигнућа су исти за све ученике средњих школа и дефинисани на три нивоа)
- На **Листи општеобразовних наставних предмета** налазе се само предмети за које су дефинисани стандарди постигнућа
- Стручним испитом у оквиру СМ и уметничким испитом у оквиру УМ проверава се оствареност **стандарда квалификације** (односно исхода учења – знања, вештина и способности, уколико још увек не постоји стандард квалификације)

Радне групе за израду испитних материјала

Рад у оквиру **Центра за испите ЗВКОВ-а** (припрема тестова за све испите) и **ЗУОВ-а** (припрема програма стручне матуре)

Израда испитних материјала:

- ✓ Тест (из базе задатака, до 40 задатака у тестовима из општеобразовних предмета и до 50 у тестовима из теоријских делова стручних испита)
- ✓ Упутство за прегледање теста
- ✓ (Радни) задаци
- ✓ Обрасци за оцењивање (радних) задатака
- ✓ Приручници

ПИТАЊА

Припреме за спровођење државне матуре

- **Измене ЗОСОВ-а:** проширивање надлежности Центра за испите (у оквиру ЗВКОВ-а) који ће бити надлежан за припрему и спровођење државне матуре
- Центар за испите ће све надлежности за државну матуру преузети од 2023/2024. године
- **Обуке наставника (ЗУОВ и ЗВКОВ)**
- Припреме школа за пилотирање које ће се реализовати у априлу 2022. (све школе): **припремни састанци** одржавају се у децембру 2021; **обуке школских тимова** у фебруару и марту 2022.

Припреме за спровођење државне матуре

- Формирање радних група, припрема испитних задатака и процедура
- Унапређивање капацитета различитих актера
- **Прво пилотирање 2020.**
- Евалуација
- Ревизија и унапређивање материјала и процедура на основу резултата евалуације
- **Друго пилотирање 2022.**
- Евалуација
- Ревизија и унапређивање материјала и процедура на основу резултата евалуације
- **Пробна матура 2023.**

ПИТАЊА

План пилотирања

Почетак априла 2022. године

**ЦИЉ: Провера квалитета испитних задатака,
провера процедура за спровођење државне матуре**

Учешће у пилотирању

Сви ученици четвртих година свих јавних и приватних школа:

1. Сви ученици полажу писмене испите

Ученици гимназија	Ученици средњих стручних школа	Ученици средњих уметничких школа
<ol style="list-style-type: none"> Српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност Математика (општеобразовни предмет са Листе за ученике који математику уче мање од две године) Општеобразовни предмет са Листе 	<ol style="list-style-type: none"> Српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност Математика (општеобразовни предмет са Листе за ученике који математику уче мање од две године) Тест за проверу стручно-теоријских знања (само образовни профили за које се испитни материјали израђују у оквиру ПДМ) 	<ol style="list-style-type: none"> Српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност Општеобразовни предмет са Листе Солфеђо и хармонија (само за образовни профил Музички сарадник)

Учешће у пилотирању

2. Узорак ученика полаже практичне делове стручних испита

(школе ће бити благовремено обавештене о величини узорка и образовним профилима).

Израда испитних материјала

- ✓ Радне групе у оквиру Пројекта државне матуре

Израда испитних материјала:

- Тест (из базе задатака, до 40 задатака у тестовима из општеобразовних предмета и до 50 у тестовима за проверу стручно-теоријских знања)
- У тестовима из општеобразовних наставних предмета 25% бодова носе питања на основном нивоу, 50% бодова носе питања на средњем и 25% бодова носе питања на напредном нивоу
- Упутство за прегледање теста
- (Радни) задаци

- Обрасци за оцењивање (радних) задатака

Стручно упутство

за спровођење пилотирања државне матуре у априлу 2022. године

- Одређене измене у односу на **Стручно упутство за спровођење државне матуре**, које ће бити у употреби за праву матуру, јер се не проверавају све процедуре (нпр. увид у тестове и приговори), или ће неке процедуре бити измењене (нпр. оцењивање)
- ПДМ има улогу коју ће касније имати МПНТР и Центар за испите (у оквиру ЗВКОВ-а)
- Описана су само она тела и само оне њихове надлежности које су значајне за пилотирање

Стручно упутство

за спровођење пилотирања државне матуре у априлу 2022. године

▪ Прилози:

- ✓ Посебна упутства за учеснике (председници ШМК, тј. директори школа, секретари ШМК, чланови ШИК, дежурни наставници, супервизори, прегледачи, одељенске старешине, стручни сарадници, кандидати и њихови родитељи, односно старатељи)
- ✓ Упутство за прикупљање података, Упутство за дистрибуцију, чување и враћање тестова
- ✓ Обрасци (Пријава за полагање државне матуре, Записник о полагању писменог испита, Записник о полагању матурског практичног рада)
- ✓ Смернице за спровођење државне матуре на крају средњег образовања за кандидате са сметњама у развоју и инвалидитетом

Учесници и радна тела

- ✓ МПНТР
- ✓ ЗВКОВ
- ✓ ЗУОВ
- ✓ Републичка комисија
- Окружне комисије (Школске управе током пилотирања)
- ✓ Радне групе за израду испитних материјала
- ✓ Школске матурске комисије (ШМК)
- ✓ Школске испитне комисије (ШИК)

Школска матурска комисија (ШМК)

ШМК је непосредно задужена за спровођење пилотирања ДМ на нивоу школе.

Директори ће најкасније до краја јануара 2022. године именовати заменика председника, секретара и чланове ШМК унутар наставног особља, за период од 01. фебруара до 30. априла 2022. године.

Задужења ШМК

Организација пилотирања на школском нивоу:

- Прикупљају пријаве кандидата
- Преузимају и враћају испитне материјале (једном за све дане полагања / после оцењивања)
- Одређују дежурне наставнике, супервизоре и прегледаче
- Именују трочлане ШИК
- Распоређују кандидате, дежурне наставнике и ШИК по просторијама у којима се спроводе испити
- Организују оцењивање на школском нивоу
- Израђују извештај о припреми и спровођењу државне матуре на нивоу школе

Школска испитна комисија (ШИК)

ШИК је задужена за оцењивање практичних делова стручних испита (екстерност обезбеђује по један представник привреде у свакој ШИК) и уметничких испита.

За потребе пилотирања се именују само у средњим стручним школама у којима ће бити проверавано спровођење практичног дела стручног испита (уметнички испити неће бити укључени у пилотирање).

Задужења осталих учесника на нивоу школе

- **Дежурни наставници:** Обезбеђују регуларност ДМ током полагања (деле тестове, дају упутства пре почетка испита, прате регуларност, бележе повреде испитних правила, предају тестове и записник о полагању писменог испита директору)
- **Супервизори:** Прате да ли се обезбеђује регуларност ДМ током полагања (записник)

Улога Школских управа

- Организују рад на пункту (достава испитних материјала, испорука испитних материјала школама, преузимање испитних материјала)
- Обезбеђују информације/податке (подаци о школама, пријава кандидата)
- Комуницирају са школама и ПДМ током припрема и спровођења пилотирања
- Посредују у комуникацији између школа и ПДМ
- Учествују на припремним састанцима и у обукама за школе
- Учествују у супервизији у данима полагања тестова

Пријава кандидата

- Пријаву кандидата врше школе, на основу [пријавног обрасца](#) који попуњавају ученици
- Пријавни образац ће школама доставити Школске управе
- Школе ће одштампати образац и поделити га ученицима четвртог разреда
- Податке из попуњених образаца школе ће унети у апликацију за пријаву испита која ће бити доступна крајем јануара 2022. (линк ка апликацији и упутство за попуњавање биће достављено преко Школских управа)

Оцењивање тестова

- Оцењивање тестова у оквиру пилотирања ће бити у оквиру школе, на основу упутства за прегледање које су припремиле радне групе за израду испитних материјала
- Узорак тестова биће два пута оцењен, како би се проверио квалитет оцењивања (оцењивање узорка ће бити екстерно)

Обуке

- **Подршка припреми школе** за реализацију пилотирања испита државне матуре
- Обуке имају два дела:
  1. део: Припремни састанци са директорима
  2. део: Обуке школских тимова
- Материјале који ће бити коришћени на обукама учесници ће добити уз позив за учешће
- За обуке ће бити коришћена **Zoom платформа**

Обуке

- У Војводини ће обуке пратити представници Покрајинског секретаријата и Педагошког завода Војводине
- Обуке школских тимова ће бити изведене **крајем фебруара и почетком марта 2022. године**
- Школски тим за обуку има пет чланова и чине га: директор, секретар ШМК, стручни сарадник и делегирани представници наставничког већа
- Обука за школске тимове је једнодневна
- **План обука и датум обуке** ће свакој школи бити достављен две недеље раније

Промоција државне матуре и пилотирања

- Интерна комуникација – сви учесници препознају значај државне матуре и познају процес развоја и реализације државне матуре
- Комуникациони план за пилотирање државне матуре
  - Активности ПДМ (припрема информација за наставнике и ученике, најава у медијима, онлајн скупови, друштвене мреже)
  - Активности Школских управа и школа на локалном нивоу (информисање ученика и родитеља, најава у локалним медијима)
- Вебсајт државне матуре

Више информација

- Вебсајт Министарства просвете, науке и технолошког развоја:
www.mpn.gov.rs
- Вебсајт државне матуре: <https://matura.edu.rs/>
- Фејсбук страна: <https://www.facebook.com/Drzavna.matura.Srbije>
- Линктин страна: <https://www.linkedin.com/company/drzavna-matura-srbije/>
- Е-адреса: projekat@matura.edu.rs

Логистика и остала питања

- Конкретне информације у вези логистике (пријављивању кандидата, пунктовима, преузимању и враћању материјала) и свих питања која нису дефинисана Стручним упутством за спровођење пилотирања државне матуре биће подељене на наредном састанку

ПИТАЊА

Молимо вас да попуните анонимни
електронски упитник о овој сесији,
на адреси:

<https://matura.edu.rs/evaluacioni-upitnik-za-obuke/> Линк је у чету.

Хвала на пажњи!

